

Розвиток інклюзивності у громадах

**серія круглих столів
Івано-Франківськ, Тернопіль, Черкаси**

Ніна Мацюк

тренерка

експертка з питань інклюзивності і безбар'єрності

консультантка з впровадження практик
інклюзивності і безбар'єрності

членкиня робочої групи по розробці ДБН

кураторка навчальних програм по безбар'єрності
та доступності

Інклюзія - це процес
включення **всіх** людей
до соціуму

про яких людей йдеться?

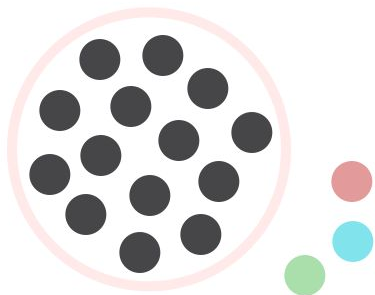
інвалідність

національність (етнічна приналежність)

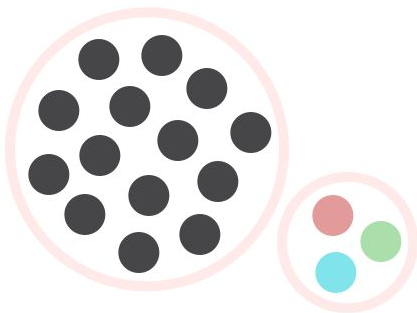
віросповідання або його відсутність

сексуальна орієнтація

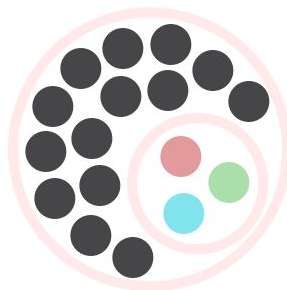
стать, колір шкіри тощо

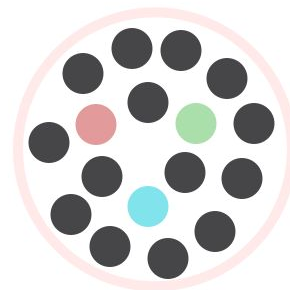
Виключення

Сегрегація

Інтеграція

Інклюзія

Безбар'єрність - нова суспільна норма

УКРАЇНА, КВІТЕНЬ 2021

НАЦІОНАЛЬНА СТРАТЕГІЯ

ІЗ СТВОРЕННЯ БЕЗБАР'ЄРНОГО
ПРОСТОРУ В УКРАЇНІ НА ПЕРІОД
ДО 2030 РОКУ

НАЦСТРАТЕГІЯ РОЗРОБЛЕНА В МЕЖАХ
ІНІЦІАТИВИ "БЕЗ БАР'ЄРІВ" ПЕРШОЇ ЛЕДІ
УКРАЇНИ ОЛЕНИ ЗЕЛЕНСЬКОЇ

Напрямки:

фізична
безбар'єрність

інформаційна
безбар'єрність

суспільна
та громадянська
безбар'єрність

цифрова
безбар'єрність

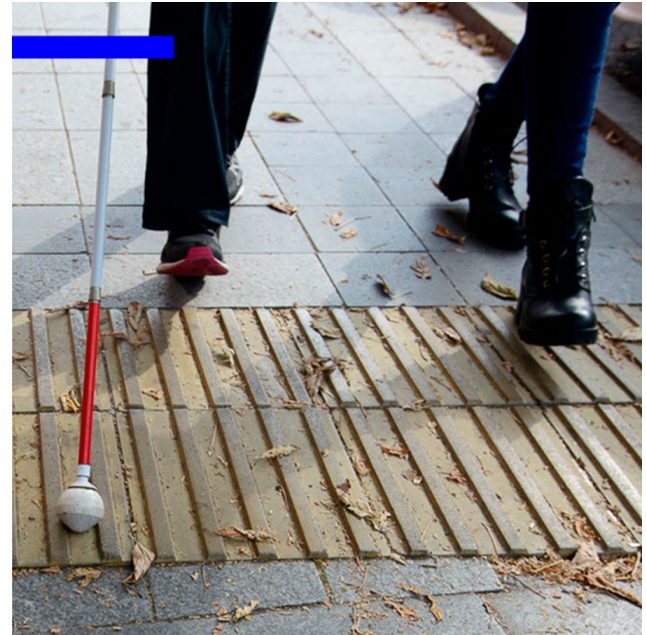
освітня
безбар'єрність

економічна
безбар'єрність

Напрям 1. **Фізична безбар'єрність**

Усі об'єкти фізичного оточення доступні для всіх соціальних груп незалежно від віку, стану здоров'я, інвалідності, майнового стану, статі, місця проживання та інших ознак.

МАЛОМОБІЛЬНІ ГРУПИ НАСЕЛЕННЯ

особи, які відчувають труднощі при самостійному пересуванні, орієнтуванні у просторі, одержанні послуг, необхідної інформації.

Вагітні жінки

Діти до 7 років

Люди, які супроводжують дітей до 7 років

Люди старшого віку

Люди з постійними чи тимчасовими функціональними порушеннями

Люди з інвалідністю

Люди з тимчасовою травмою чи хворобою

Люди з нестандартними розмірами тіла (значно більшою або меншою за середню масу тіла, низького чи зависокого зросту)

Люди з валізою

Люди, які протягом певного часу можуть бути неуважними

Люди з велосипедом

Люди з собакою

Тощо

Напрям 2. Інформаційна безбар'єрність

Люди незалежно від їх функціональних порушень чи комунікативних можливостей мають доступ до інформації в різних форматах та з використанням технологій, зокрема шрифт Брайля, великошрифтовий друк, звуковий опис, формат, придатний для зчитування програмами екранного доступу, переклад жестовою мовою, субтитрування, формати простої мови, легкого читання, засоби альтернативної комунікації.

ПРИКЛАДИ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗБАР'ЄРНОСТІ

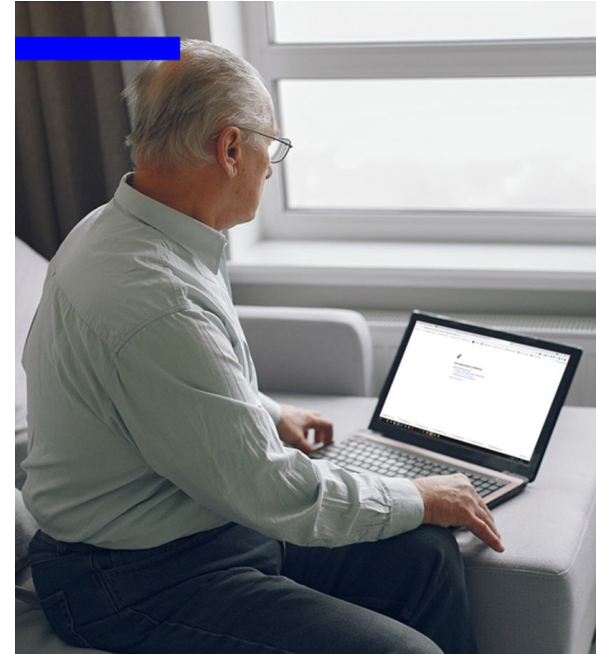
Шрифти, що легко читаються

Безбар'єрність (Tahoma)	Безбар'єрність (Courier New)
Безбар'єрність (Helvetica)	<i>Безбар'єрність (Mistral)</i>
Безбар'єрність (Verdana)	Безбар'єрність (Times New Roman)
Безбар'єрність (Arial)	Безбар'єрність (Arial Narrow)

Напрям 3. **Цифрова безбар'єрність**

Усі суспільні групи мають доступ до швидкісного Інтернету, публічних послуг та публічної цифрової інформації.

Напрям 3. Суспільна та громадянська безбар'єрність

Забезпечено рівні можливості участі всіх людей, їх об'єднань та окремих суспільних груп у житті громад та держави, рівний доступ до суспільно-політичного та культурного життя, сприятливе середовище для фізичного розвитку та самореалізації, а також інклюзивне середовище як передумова для участі у всіх формах суспільного життя та громадської активності.

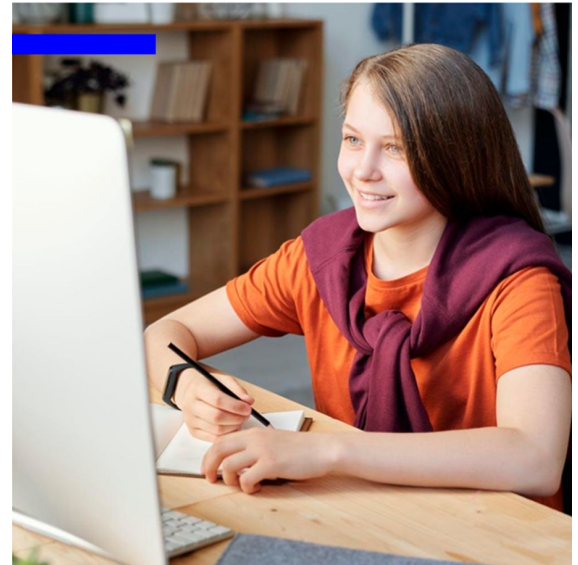
Напрям 5. **Освітня безбар'єрність**

Створені рівні можливості та вільний доступ до освіти, зокрема освіти протягом життя, а також здобуття іншої професії, підвищення кваліфікації та опанування додаткових компетентностей.

Напрям 6. **Економічна безбар'єрність**

Всі громадяни незалежно від віку, статі, сімейного стану чи стану здоров'я мають умови та можливості для працевлаштування, отримання фінансових та інших ресурсів для заняття підприємництвом чи самозайнятістю.

ситуація у країні

- у 2023 році ВВП України зросте на 2%, а у 2024 на 4,3% (дані Нацбанку)
- 38% українських біженців/нок не планують повертатись до України станом на березень 2023
- станом на 1 січня 2023 року чисельність населення України становила приблизно (точних даних не можемо мати) 28-34 млн.

Міністерство ветеранів прогнозують, що після перемоги кількість ветеранів та ветеранок може становити близько 5 млн.осіб.

Безбар'єрність

Комплексний підхід до подолання
бар'єрів у житті людей

Чому важливо вживати коректні слова?

Один з важливих елементів безбар'єрності **коректна комунікація.**

Це комунікація, де немає слів або фраз, які демонструють упереджене, стереотипне або дискримінаційне ставлення до людей чи груп.

Коректна комунікація

Правило 1: Спочатку людина

Правило 2: Називати своїми іменами

Як правильно говорити?

Людина з інвалідністю

*інвалід, каліка, неповносправний, хворий, з особливими потребами,
обмеженими можливостями*

Як правильно говорити?

Крісло колісне

візок, коляска, інвалідний візок\коляска

Як правильно говорити?

Людина з протезом/протезами

ампутант, безногий або безрукий, людина з ампутацією

Як правильно говорити?

Людина з порушенням зору

сліпа, людина з вадами зору

Глухоніми

Людина з синдромом Дауна

Людина без руки

Темношкіра людина

Людина поважного віку

Інклюзивні люди

Національні меншини

Мова жестів

Аутист

Мати-одиначка

Візочник

Особлива дитина

Людина з порушенням опорно-
рухової функції

Коректна взаємодія

Головне - людина, а не інвалідність або чи інша ознака

Звертайтеся особисто до людини, а не до помічника чи супроводжуючого

Не треба поводитись поблажливо,зверхньо або з жалістю

Не висловлюйте своє ЗАХОПЛЕННЯ (підкреслюючи відмінність)

Дайте можливість домовити та не уповільнюйте спеціально свою вимову

Перед тим, як допомогти, запитайте чи потрібна допомога і як допомогти

Крісло колісне, милиці, тростина - це недоторканий простір

Створіть простір максимальної самостійності і дайте час для цього

Рівність у ставленні до всіх:)

ПРАКТИЧНІ ПОРАДИ у взаємодії з людьми з фізичною інвалідністю:

Звертайтеся особисто до людини

Дивіться на людину при спілкуванні

Допомагайте правильно, якщо допомога потрібна

Не торкайтесь без дозволу допоміжних засобів

Запитати ніколи не зайве:)

ПРАКТИЧНІ ПОРАДИ у взаємодії з людьми з протезами:

Звертайтеся особисто до людини

Дивіться на людину при спілкуванні

Допомагайте правильно, якщо допомога потрібна

Не торкайтесь без дозволу допоміжних засобів

Не розглядати пильно протез або відводити погляд

Не демонструвати жалість

Запитати ніколи не зайве:)

ПРАКТИЧНІ ПОРАДИ у взаємодії з людьми з порушенням зору:

Обов'язково представтесь та назвіть посаду

Не використовуйте слів: там, звідти, туди, сюди тощо

Дивіться на людину при спілкуванні

Правильно допомагайте, якщо це потрібно

Запитати ніколи не зайве:)

ПРАКТИЧНІ ПОРАДИ у взаємодії з людьми з порушенням слуху:

Дивіться на людину при спілкуванні

Не відвертайтеся у сторону

Відповідно емоційно забарвлюйте свою розмову

Правильно допомагайте, якщо це потрібно

Запитати ніколи не зайве:)

Безбар'єрність - нова суспільна норма!

